
Kort og godt om tvangstanker

ANMELDELSER

TORE GUDE

Modum Bad
Vikersund

Kennair, Leif Edward Ottesen

128 sider om tvangstanker

128 s. Oslo: Tapir Akademiske forlag, 2004.

Pris NOK 98

ISBN 82- 519 -1949- 5

Kan det sies noe fornuftig om et så omfattende og komplisert fenomen som tvang på bare 128 sider? Forfatteren har langt på vei lyktes med sin intensjon. Men når målgruppen skal være så vid at den omfatter helsearbeidere, mennesker med tvangsproblemer, deres pårørende og den interesserte allmennhet for øvrig, må fremstillingen bli noe overfladisk.

Boken er inndelt i ti kapitler. De første to brukes til å beskrive hverdagstvang, dvs. variasjoner i omfang og styrke av det mange mennesker opplever, eventuelt strever med. Deretter omtales tvang som psykiatrisk lidelse, presenteres en kognitiv forståelsesmodell for tvang, omtales behandling av tvang, diskuteres differensialdiagnostikk og til sist gis det råd om hjelp til selvhjelp.

Boken er lettest og har oversiktlig redigering og layout. Forfatteren har lyktes med å sette søkelyset på tvang og tvangslidelser som ellers ikke har vært viet mye oppmerksomhet, samt å heve det generelle kunnskapsnivå både i fagmiljøer og i allmennheten. Når forfatteren er psykolog, er det betryggende med en så ryddig holdning til og beskrivelse av medikamentell behandling og diagnostikk.

Noen unødig skjemmende usakligheter og feilskjær forekommer:

- Den ensidige kritikken av det medisinske behandlingsapparatet basert på anekdotiske beretninger om skremmende feilbehandling av mennesker med tvang
- Anbefalingen til mennesker med plagsomme tvangssymptomer om å oppsøke sin fastlege og psykolog (underforstått for å få henvisning til sistnevnte), først i bokens avslutning nevnes også psykiatere som en faggruppe pasienter kan oppsøke
- Den nærmest tvangspregede gjentakelse av at han har respekt for menneskers religiøsitet, mens han omtaler religiøse fenomener på en noe nedlatende måte (bønn ses i sammenheng med overtro og ritualer)
- Leger vil, som de pårørende, ofte møte sine pasienter som lider av tvangstanker/forestillinger med løftet pekefinger: «Det må du da ikke finne på, bare slutt med å tenke slik så går alt bra»

Til tross for disse ripene kan boken anbefales til interesserte helsearbeidere og som inngangsport til å søke utvidet kunnskap fra tyngre litteratur for spesialister som vil arbeide mer omfattende med denne pasientgruppen.

Publisert: 2. desember 2004. Tidsskr Nor Legeforen.

Opphavsrett: © Tidsskriftet 2026 Lastet ned fra tidsskriftet.no 28. mars 2026.